

6.9 אליעזר בן יהודה: קריאה ג'



Use with Software Chapter 6.8 "Ben Yehuda: 'קריאה ג'

The story of the revival of modern spoken Hebrew is a tale of people who had amazing tenacity and conviction. Just imagine what it would be like to put aside the ease and spontaneity of speaking in your mother tongue and to maintain the unbending discipline of speaking a language that was so ill-equipped (at that time) for daily discourse! It is also a love story involving two sisters who chose to marry this stubborn idealist and follow him to live the life of a pioneer in 19th century ארץ ישראל. It took particular courage for the younger sister to marry her widowed brother-in-law, Eliezer Ben-Yehuda, after her sister succumbed to tuberculosis... For she knew that her sister had contracted the dreaded disease from her husband, Eliezer!



Planning your reading: What words are you likely to see?

6.9.1 הבנת הנשמע – LISTENING FOR KEY WORDS

Print out these words on a sheet of paper.

he arrived	הגיע	to begin	להתחיל
first	ראשון	they married	התחתנו
library	סיפרייה	he changed	שינה
his wife	אישתו	young woman	בחורה

Listen to the audio for section 6.8 in the book. As you listen, place a check mark next to each word on the printed sheet when you hear it.

6.9.2 הבנת הנשמע



Use with Software Chapter 6.9 "Fill in the Blanks - 'קריאה ג' - בן-יהודה"

This is the most difficult of the three readings. It will help to have an outline of the contents as you work through the text. For example:

- He is characterized as a special sort of "pioneer".
- There is a description of his early life in Vilna.
- It provides an account of his romance with a youthful teacher of Russian, whom he eventually married en route to Israel.



אליעזר בן-יהודה היה חלוץ. הוא היה אחד מהחלוצים הראשונים שיצאו מרוסיה ועלו לארץ ישראל. אבל הוא לא היה חלוץ שעבד בשדה או בגן. העבודה שלו הייתה בבית-הספר, בסיפרייה וברחוב בארץ ישראל.

הוא הגיע (בא) לארץ כשהיה בן 23 (בשנת 1881 אָלף שמונה מאות שמונים ואחת) אבל אנחנו צריכים להתחיל את הסיפור שלנו בשנת 1872 (אָלף שמונה מאות שיבעים ושתיים), כשהוא היה רק בן 14. שם מישפחתו היה עדיין "פּרְלֶמָן", כי הוא עוד לא שינה אותו ל"בן יהודה" והוא עדיין גר בוויילנה. שם, בגיל 14, הוא התחיל ללמוד רוסית.

המורה שלו הייתה בחורה צעירה בשם דבורה. הוא הצליח ללמוד רוסית... וכנראה גם למד לאהוב את המורה שלו. עברו תשע שנים ואליעזר הצעיר הקליט לעלות לארץ ישראל. הוא לקח איתו את דבורה, החברה שלו. בעיר קהיר שבמצרים הם התחתנו, ומשם נסעו ליפו. כשהגיע הזוג ליפו הודיע בן יהודה לדבורה: "מעכשיו נדבר רק עברית."

נולד להם בן (קראו לו "בן-ציון") והוא היה הילד הראשון בהיסטוריה המודרנית שלמד עברית מפי אימו.

ב-1891 (אָלף שמונה מאות תישעים ואחת) מתה דבורה אישתו. אחרי חצי שנה התחתן אליעזר עם האחות הצעירה של דבורה, "חמדה". הוא הכיר אותה כשעדיין היה ברוסיה. גם היא למדה עברית ועבדה יחד עם אליעזר בחידוש השפה העברית. חמדה חיברה סיפורים עיבריים ותיקמה סיפורות משפות אחרות לעברית.

6.9.3 תרגיל בתירגום / תרגיל בדיקדוק

א. תרגמו כל מישפט לעברית

ב. הפוך כל המישפט לזמן עבר (בעברית)!



1. I speak many languages.

_____ א

_____ ב

2. She writes (composes) stories.

_____ א

_____ ב

3. They work in the library.

_____ א

_____ ב

4. They think that it is forbidden to use this book.

_____ א
 _____ ב

6.9.4 תרגיל

פיתבו חיבור. הנושא: אליעזר בן יהודה (the subject)



6.9.5 הבנת הנשמע



Read the statements below. Then listen again to the reading of the story in §6.8.2.

Write in either לא נכון or נכון next to each statement.

- א. בן-יהודה התחתן לפני שהגיע לארץ-ישראל. _____
 ב. הוא היה צעיר כשעלה לארץ. _____
 ג. הוא התחיל ללמוד רוסית אחרי הבר-מיצווה שלו. _____
 ד. הוא למד רוסית בישיבה. _____
 ה. חמדה לא הכירה את בן-יהודה לפני שדבורה מתה. _____



הדואר הגיע



6.9.6 הכנה לשימוש

Memory tips for Vocabulary

1. What sort of item is stored in a סִפְרִייה ?
2. What is the connection between ראשון and ראש?
3. Remember the link between *child*, ילד and *was born*, נולד.
4. Notice the common root shared by חיבר to compose and מחברת. (You might consider that a good place to keep your compositions is in your notebook!)



רצינו להגיע לסיפרייה בזמן

6.10 שמות החודשים בלוח הלועזי (secular calendar)

חידוש means *renewal*; **חודש** is a *month*. Explain what the words have in common. What other word do you know that is related to these two words?

5770/2010							אדר-ניסן תש"ע						
													
יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום שישי	יום שבת	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	יום שישי	יום שבת
						1							
2	3	4	5	6	7	8							
9	10	11	12	13	14	15							
16	17	18	19	20	21	22							
23	24	25	26	27	28	29							
30	31												

הולכים לטייל בראשון
במאי, ביום שבת.

Read the names of the months below. The names of the months are borrowed from non-Hebrew words for the secular calendar.

ינואר, פברואר, מארס, אפריל, מאי, יוני, יולי, אוגוסט,
ספטמבר, אוקטובר, נובמבר, דצמבר

The Jewish calendar is based on the cycle of the moon. There are 12 months and unlike the secular leap year, which adds only one day, the lunar calendar adds an additional month of Adar (אדר ב'). For the year 2010 in the Roman calendar, the Jewish calendar year was 5770.

The Jewish year starts in autumn on the first day of the month of תשרי with the observance of Rosh Hashanah. Below are the names of the months for the Jewish calendar.

תשרי, חשוון, כסלו, טבת, שבט, אדר, ניסן, אייר, סיון, תמוז, אב, אלול

The days of the week on the calendar above are:

יום ראשון, יום שני, יום שלישי, יום רביעי, יום חמישי, יום שישי, יום שבת

They can also be referred to by the letters of the alphabet, starting with Sunday - יום א'. Saturday is always referred to as יום שבת.

6.10.1 עבודה בקבוצות



Use with Software Chapter 6.10 "Converting Verbs - Past to Present

Tense

Look at these sample sentences. They give examples of how to refer to the day of the week, the day of the month, or in what month something is happening.

For group work, write sentences setting times for study sessions, trips, or other activities that are calendar/date oriented.

Then rephrase each sentence, changing the tense to past or present tense and translate the sentence into English. Here are some sample sentences:



ביום ראשון הלכנו לקונצרט.

On Sunday we went to the concert.

בשלישי לחודש יוני דני ורuti התחתנו.

On June 3rd Dani and Ruti got married.

ביום שלישי הלכתי לבית הספר עם הנדיד שלי

On Tuesday I went to school with my friend.

בחודש ספטמבר יש לי כיתות באוניברסיטה.

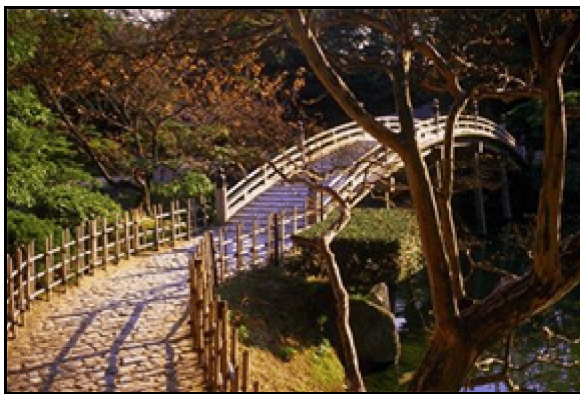
In September I have classes at the university.

בשלוש עשרה בחודש אני הולכת למוזיאון עם שרה.

On the thirteenth of the month I'm going to the Museum with Sarah.

6.11 שיר: גֶּשֶׁר צַר מְאֹד utube

Inasmuch as we have mentioned the fact of Ben-Yehuda's childhood was in a Hasidic environment, let's learn another popular songs which captures some of the spirit of חסידות.

גֶּשֶׁר צַר מְאֹד

כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ

גֶּשֶׁר צַר מְאֹד (3)

כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ - גֶּשֶׁר צַר מְאֹד

גֶּשֶׁר צַר מְאֹד.

וְהַעֲקָר וְהַעֲקָר

לֹא לַפִּיחַד לֹא לַפִּיחַד כָּלְלִי!

וְהַעֲקָר וְהַעֲקָר לֹא לַפִּיחַד כָּלְלִי!

מילים חשובות

to fear

לַפִּיחַד

narrow

צַר

at all

כָּלְלִי

the main principle

עִקָּר